

ገጽ 2

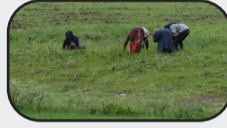
ገጽ 2
ገጽ 2

ገጽ 3

ገጽ 3
ገጽ 3

ገጽ 4

ገጽ 4

ገጽ 5

ገጽ 5

ገጽ 7

ገጽ 7

ማእከል - አብ ምምእዛን ቁልዑን መንእሲያትን ብውህደት ክሰራሕ ይሕተት

ሕብረተሰቡ ቁልዑን መንእሲያትን ደቁ ብክብራታት ከሰከሱ ገበያት ክኣኸሉን ጸዋታ ክበቡ ከውህደትን ብውህደት ክሰራሕ ይሕተት ቀረብ።

አብ ዞባ ማእከል - ኣዘዘት 4ይ መደብ ፖሊስ ካፕቲን ሰምላዊት ረዳኣ ብ17ን 18ን መስከረም ምስ ነበርቲ ንኡሳን ዞታት ፓራቫይን ማይተመናይን አብ ዝበረቱ ርክቤ ወላዲ አብ ምምእዛን ደቆምን ምውህስ ሰም ክበብኦም ምትሕብርም ክህዘቱ ገበያት ንምክልኻልን ገበያታት ንምቅላዕን ደማ ስለልተኛት አወገደም ተላፍታዊ እጃም ክበርክቱ ተላቢዩ።

ህዝቢ ምገጫ ተበራታን ተይልን ፖሊስ ምዃን ዝጠቐሱት ካፕቲን ሰምላዊት፡ ስድራቤት ብካፊሻ ኡዲታት ክኣ ብፍላይ ካብ ገበያ ነጻ ዝገኘ ወላዲ ንምምልጫ ዓቢ ተላፍታት ክምዘኸሙ ተገዝዘቲ መራሕ ተራ ክጻወታ ኣዘገብኪ።

አመተሓሰብ ንኡስ ዞባ ፓራቫይን ወ/ር ሰዊን ሰይደን አመተሓሰብ ንኡስ ዞባ ማይተመናይ ኡቶ ሰሎምን ሃይለን ብገደዳም ነበርቲ አብ ምክትታል ደቆምን ምውህስ

ክበብኦምን ብኣተካር ክሰርሑ ኣተላቢዩም።

እቲ ኣሰተምህሮ ቀጻልነት ክህልዎ ዘዘገብኹ ተላቢዩቲ ደማ ገበያ ሪጺምም አብ ትሕቲ ቀይዲ ንዘኣተዉ ዝመገብ መቐጻዕቲ ክሕይል፡ ንትሕቲ ዕድመ መሳተ ዝሸጣ ትላላት ደማ ዕቲብ ምክትታልን ቀጻጽርን ክጠረጠን ዝበልን ካልኣን ርእይቶታትን ለዞታትን ኣቕረጸም።

ዓንሰባ - አባላት ሃምደኤ አብ ጥዕና ዘተኩረ ስልጠናታት ቀሲመን

ሃምደኤ ዞባ ዓንሰባ ምስ ማእከራ ጥዕና ተወገዱ አብ ንኡስ ዞታት ሓጋዜ ዓላርዕደን ተመልማሎን ንዘርከብ ኣየሉ፡ አብ ምክልኻል ተመላላፍቲ ሕምዳት ብተራራ ጻገን ኤፕላይቪ/ኤደደሰን ደማ ብፍላይ ዘተኩረ ስልጠና ወዳቢ።

አብቲ ብጽንዖ አብ ማላታት ምክልኻል ዘተኩረ ስልጠና፡ ተደሻ መልክፍን ጥንን ናብ ዝተተተ ደረጃ ንምውራድ ዝጸለመዩ።

ተራራት ጨንፈር ሃምደኤ ወ/ር ኣምና ሓሳን አብ ዘመዳቶ ቃጩ ውጻታት ማእከራ ብምሕይድ ብተምህርቲ መዛኛን ካልኣ ኣዘዘብን ፖቅተት ደቂኣንዘቶ ንምብራኽን ጥዕናን ንምውህስን ዝዩድ ጻፊ ብጠላዕል ክምዘደኣሉ ገሊጹ።

አብ መወጻኢት አብ ምቅጻጽ መልክፍቲ ኤፕላይቪ/ኤደደሰ ተገይሖ ዘሎ ዓወት ንምቅባብን አብ መጻኢ መንእሲያት ዝሉ ሕምም ከይቃልዎን

ዝዩድ ገሃሳት ክቐጽል ክምዘገቡ ኣደገራሳሉ።

ስልጠናቲ ብገደዳም አብ ዝተራላዎ ዓውድታት ዝውደብ ስልጠናታት ቀጻይት ክህልዎ፡ ክበብሎ ጸራት ሸሌል ደባል ሰላሎ ቀላሕታ ክጠረጠሩ ክምኡውን አብ እዞን ወላይታዊ መርመራ ኤፕላይቪ ደቂባዕነቶ ምስ ኣንዳዎም ክመዱ ኣገዳሲ ስለጠናት ክደግፍዎ ዝበልን ካልኣን ርእይቶታት ኣቕረቡ።

አስመራ - አብ ሓደ ትካል ዘጋጠመ ባርዕ ሓዊ አብ ትሕቲ ቁጽጽር ኣትዩ

አብ አስመራ - ክብሪ 2ይ መደብ ፖሊስ አብ ዝርከብ ትካል መዳግ ናውቲ ህጻን (ፊራማይንታ) ብ20 መስከረም አብ ሰንታት ምክትታል ደቆም ሓይጋ ባርዕ ሓዊ ብምትሕብር ኣሃዱ መዳግኡት ሓዊን ህዝብን አብ ትሕቲ ቁጽጽር ኣትዩ።

ቡቲ ክብሪ ሰንታት 8 ምክትታል ደቆም ሓይጋ አብ ህይወት ሰብ ዝደገበ ጉድኣት ኣንዳዎም አብ ንብረት ግድ ክበድ ዕጽወት ክምዘወረደ ተሓቢዩ።

ተላፊ ጨንፈር ሕምን ሰርዓትን ዞባ ማእከል ኮሎኔል ተሰፊራኤል

ተሰፊራኤልን ንኡሪና አብ ዝሞተ ሓይጋ ነቲ ባርዕ ንምቅጻጽ 7 መዳግኡት ሓዊ መዳግን ንልዕሊ 3 ሰንታት ክምዘከጠፉ ገሊጹ።

ጠንቲ ናይቲ ዘጋጠመ ሓይጋ አብ መርመራ ኣንዳዎም ምስ ሓዊን ኣሰከብኻን ዝተተሓዘ ሸሌልተት

ክኸውን ክምዘክጠፉ ኣዘዘ. ፖሊስ ዞባ ማእከል ሌተናል ኮሎኔል ግርማይ ዝሰራዊኡልን ኣዘዘ. 2ይ መደብ ፖሊስ ተሰፊራኤልን ፍሰሃን ንዘሎ ኣራናዊ ምንታት ብምቅባብ ኣፍላጠም።

አብቲ ባርዕ ዘጋጠመሉ ናይ ጅምላ ትካል ንህጻን ዘበልግል

ጣዋላ፡ መቃጠሊ ሕብርታት ሪሲሲ ኣኮራጅን ኣደድን ዓቢይቲ ተቃታት ማይ ፕላስቲክ መጨንገዲ ማይ ሞቶራትን ጀኒተራትን ክምኡውን ካልኣ ንብረት ብምሕላ ክምኡት ምዃን፡ እቲ ዝተረኸበ ሓይጋ ኣፍላጠ።

ኮርናዕ ተመሃሮ

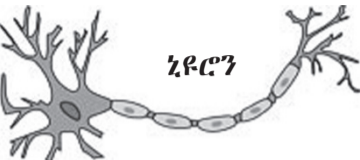
ሱራፊል ተስፋ-ብሩኽ

ኤለክትሮኒክስ፣ ሕዘፍ ወይ ተዘዘታ ኤለክትሮኒክስ፣ ሞዲምናዮዶ ንፊልዎ? ኤለክትሮኒክስ፣ ዝሕዞ ሰብ ተዘዘታ ወይ ቃንዛ ይሰመዮ። ዕድል ገይሩ፣ እቲ ጽልዎኡ ካብ ተዘዘታ ዘይሓልፍ እንተ ኹይኑ፣ ብመገዲ ኣካሉ ዝፍጠር ዋሕዚ ስታቲክ ኤለክትሮኒክስ፣ (ዲቪዥን) ምስ ዝህሉዮ፣ ኣብ ዕብይ ዝበለ ሃልኪ ዘሎ ሰርኩይት ዝተታሓዘ ምስ ዝኸውን ከኣ እቲ ተዘዘታ ቃንዛ ዘሎ ይኸውን።

ኤለክትሮኒክስ ዘምሓልፍ ነገር ይውሓድ ይብዛኡ ንዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ (ካርንት) ይጸረር እዩ። እዚ ተጸራርነት ንዝኸውን ጸዳት የሰዕብ። ዝበዘሐ ጊዜ ኣብዚ ዝፍጠር ወይ ዝሃልኽ ጸዳት፣ ብመልክዕ ናይ ሞዲ ጸዳት ይርከብ። ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ኣብ ቁርባትና ንዝርከብ ኣካሊት (tissue) ከም ዝረሰን ይገብር። እዚ ረሰኒ እኹል እንተ ኹይኑ ኸኣ ንኣካሊት የንድዶ ወይ ንቁርባት ይምሸልጦ። እዚ ምስ ሃልሃልታ ሓዊ ዘሰዕደ ምምሽላዎ ክመሳሰል ይኽእል። ብተወሳኺ ኤለክትሮኒክስ ብትሕቲ ቁርባት ንዝርከቡ ኣካሊትን ካልኣት ህዋሳትን ከንድዶም ይኽእል።

ዝዓባዩ ጽልዎ ኤለክትሮኒክስ ኣብ ስርዓተ-ሓበሬታ ሰብ ዘኸትሎ ሳዕቤን እዩ። ስርዓተ-ሓበሬታ (nervous system)፣ ካብ ዝተፈላለዩ ክፋል ኣካልናን ሓንጉልን ካብን ናብን ንዝመላለሱ ሓበሬታ ሓላፍነት ብዘወሰዱ ወሃዮታት ዝቐመ ስርዓት እዩ። እዞም ዝዚ ስርዓት ዘቐመ ወሃዮታት “ነርቭ” ወይ “ኒዩርን” ይበሃሉ። ኣካል ሰብ ንዝገብር ኸሉ ወሽጣውን ደጋውን መሰርሓት፣ ብመገዲ ዚ ስርዓት ኣቢሉ ብሓንጉል ይመሓደር። ከስተማቕር፡

ኤለክትሮኒክስ ክሓዘና እንከሎ...

ክንቀሳቐሱ፣ ክሓሰቡ፣ ግብረ-መልሲ ክህቡን ክዘክርን የኽእልዎ። ዝዚ ዘተግብሩ ከም ሓንጉል፡ “ሰፓይናል ኮርድ”ን “ሞተር”ን ዝእመሰሉ ህዋሳት ኣሎዎም። “ኒዩርን” ድማ ንኣድሕዶም ዝረዳድኡሉ ቋንቋ ኣሎዎም። ነቲ ኒዩርን ዝረዳድኡሉ ቋንቋ ብቐልል ዝበለ ንምርዳእ፣ ኣሰራርሓ ሞባይል ከም ኣብነት ክውሰድ ይከኣል። ሞባይል ተለፎን ስልኪ (ገመድ) ኣልዎ ተለፎን፣ እቲ ኣብ ኣየር ዘሎ ንዓኣ ዝኸውን ሓበሬታን ከምኡ ወን ነቲ ንሳ ኣብ ውሽጣ እትሕዞ ሓበሬታን ዝተፈላለዩ መልክዕ ኣሎዎ። ነቲ ኣብ ኣየር ዘሎ ናይ ፊደዮ ማዕበል ክትቀመሉ እንክላ፣ ናብ ኤለክትሮኒክስ ሓበሬታ ትቐይር። ነቲ ካብኣ ዝወጽእ ሓበሬታ ኸኣ ካብ ኤለክትሮኒክስ ሓበሬታ ናብ ናይ ፊደዮ ማዕበል ትቐይር። ዝዚ ምልውዋዕ ዘተግብር ሓደ መሳርሒ ኣብ ውሽጣ ይርከብ። “ትራንዲዮድ” ይበሃል። “ትራንዲዮድ” ሓደ ሓበሬታ ካብ ሓደ መልክዕ ናብ ኤለክትሮኒክስ ሓበሬታ፣ ወይ ብግምገቤ ዝቐይር መሳርሒ እዩ። “ኒዩርን” ከኣ ንኣድሕዶም ክራኸቡ እንክለው ከም “ትራንዲዮድ” ኩይኖም ይዓዩ። “ኒዩርን” ከም “ትራንዲዮድ” ኩይኖም ኣብ ዝሰርሑሉ ጊዜ ኣዘዩ ውሑድ ዓቕን ሾልቲጅ ወይ “ካርንት” ይፈጥሩ። ዝዚ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ

ዘንቐቐሕ “ኒዩር-ትራንዲዮድ” ዝበሃል ሓደ ቀመም ኣሎ። ኒዩርን ስብ ዝመጽእ ሓበሬታ (ብመልክዕ ውሕድ ዓቕን ሾልቲጅ ዘሎዎ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ) ከም ገመድ ኤለክትሮኒክስ ኩይኖም የምሓልፉዎ። ጽልዎ ክፈጥር ዝኽእል እኹል ዓቕን ዘሎዎ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ብደገ ናብ ኣካል ሰብ ምስ ዝኣቲ፣ ነቲ ብ“ኒዩርን” ዝፍጠር ውሑድ ዓቕን ሾልቲጅ ይሓልፎ። ነቶም ብሃንደብትን ብወለንታን ንምቐዳታት ዘንቀሳቐሱ ሓበሬታ (reflex and volitional signals) ብምዕጋት፣ ቦቲ ናቲ ዓቕን ወይ ሓበሬታ ከም ዝንቀሳቐሱ ክገብርዎ ይኽእል። ኣዘዩ ዘይንጸኣ ኤለክትሮኒክስ ዝሓዞ ሰብ፣ ክሕዞ እንክሎ ዝገብር ምንቅስቃስ ከይተታሕዘ እንክሎ ክገብር ኣይክእልን።

ካብ ደገ ብዝመጽእ ኤለክትሮኒክስ ሓበሬታ (ዋሕዚ) ዝተተኸፈ ጭዋዳ፣ እንተ ተጨቢጡ ናብ ንቡር ዘይክምለስ ይኽእል። ኤለክትሮኒክስ ዝሓዞ ሰብ ካልእ ናቲ ጸዳት ዘሎዎ ኤለክትሮኒክስ ዘምሓልፍ ነገር ብኢዱ ምስ ዝራኸብ ዝኸፈለ ሳዕቤን ኣለዎ። ንኣጽብዕትና ከም ዝዘርጋሕን ዝጭብዎን ክገብሩ ዝኽእሉ ክልተ ጭዋዳታት ኣለው። እዞም ክልተ ጭዋዳታት ነናቶም ኣቋውማን ዓቕምን ኣሎዎም። እቶም ንምጭባዎ ኣጽብዕትና ዝሰርሑ ጭዋዳ ካብቶም ንምዘርጋሕ ዝሰርሑ ይምዕብሉ (ይጥንኩሩ)። እቲ ብደገ ዝመጽእ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ (ካርንት) ንኸልተኣም ጭዋዳታት ምስ ዘንቐቐሎም፣ እቲ ናይ ምጭባዎ ስራሕ ዝዓምም ጭዋዳ ይሰዕር። እተን ኣጽብዕቲ ኸኣ ዝተዓምኳ ክመሰላ ይጭብጣ። ነቲ ኤለክትሮኒክስ ዘሎዎ ገመድ ከኣ ዝያዳ ጨቢጠን ይሕዘኡ። ነቲ ኸነታት የጋድዶ። ነቲ ገመድ ኤለክትሮኒክስ ክፍንዎ ድማ ኣሸጋጋ ይኸውን። እዚ ዘይወለንታዊ ምጭባዎ ጭዋዳ ብሕክምና “ተታኑስ” ይበሃል። ኣብ ተመሳሳሊ

ጊዜ ሓደጋ፣ ነቲ ክጨብዎ ዘገድዶ ዘሎ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ከንቋርጾ እንተ ኸኣልፍ፣ ናይቲ ግዳይ ኣድ (ኣጽብዕቲ) ተጨቢጠን ካብ ምንባር ከንቋርኩን ንኸእል ኣድ። ሓደ-ሓደ ጊዜ ነቲ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ እንተ ኣቋረጽኖ-ውን ኣጽብዕቲ ናይቲ ግዳይ ናብ ንቡር ክመለሳ ጊዜ ክወሰደለን ይኽእል። እቲ “ኒዩር-ትራንዲዮድ” ዝበሃል - ነቲ ብኒዩርን ዝፍጠር ኤለክትሮኒክስ ዘንቐቐሕ ከሚካል - ናብ ደገ-መ-ክጽገሉን ክወሃደሉን ዘይክእል ደረጃ እንተ በጺሑ፣ ዝተጨበጠ ኣድ ቀልጠፋ ክዘርጋሕ ኣሸገሪ ይገብር። ካብኡ ዝዘይድ ደረጃ ዘሎዎ ኤለክትሮኒክስ እንተ ኹይኑ ኸኣ ንውሑዳት ደቓይቕ ክልምሶ ይኽእል።

ደጋዊ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ናብ ኣካል ሰብ ክኣቲ እንክሎ፣ ነቶም ብቐረባ ዝረኸቡም ጭዋዳታት (skeletal muscles) ጥራይ ኣይኩንን ዝገድእ። ንኸም ልቢን ሳንቡኡን ዝእመሰላ ዝቁጸር ጭዋዳታት (diaphragm muscle) እውን ከረኸቡሉ ይኽእል። ናብ ተታኑስ ከብጽሕ ዝኸእል ውሑድ ደረጃ ሾልቲጅ ዘሎዎ ደጋዊ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ነቲ ብኒዩርን ዝፍጠር ኤለክትሮኒክስ ሓበሬታ ዓጽዮ ንልቢ ብዘይ ግቡእ መገዲ ህርመታ ክልውዎ ይኽእል። ልቢ ብዘይ ግቡእ መገዲ ክትሃርም እንክላ፣ ናብ ኣካል ሰብ ዝበጽሕ ደም ወን ብግቡእ ኣይጭንጸዕን፣ ነቲን ኣገደሰቲ ህዋሳት ንቡር ደም ዘይክበጽሕን ይኽእል። ብርትዕ ዝበለ ደጋዊ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ እንተ ኹይኑ፣ ዝዘን ህዋሳት ጨቢጡ ካብ ስራሕ ደው ከብለን ይኽእል። ኣብ ገለ ኣጋጣሚታት፣ ሓካይም ብኸልተ ኣእዳዎም ኤለክትሮኒክስ ዘሎዎ መሳርሒ ኣብ ኣፍልቢ ሕሙም ክገብሩ ኣስተውዒልኩም ትኹኑ። ልቡ ደው ኣብ ዝበለቶ ሕሙም ብዚ መሳርሒ ተጠቐሞም፣ ልቡ ናብ ንቡር ህርመታ ክመልሱዎ ይጽዕሩ። ናይዚ ኣቐዳምና ዝረእናዮ ሳዕቤን ኤለክትሮኒክስ ወን ኣብ ሕክምና ተመሳሳሊ ክንክን ይካየደሉ።

ኤለክትሮኒክስ እምበኣር ብኸልተ

መልክዓት ክምንጩ ይኽእል። ብተቐያይርን ዘይተቐያይርን ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ (Direct and Alternating Current)። እዞም ክልተ መልክዓት ኤለክትሮኒክስ፣ ዝተፈላለዩ ሳዕቤን ኣሎዎም። ብተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ (AC) ክወርድ ዝኽእል ሓደጋ ወይ ሳዕቤን ኣብ ፍራኪኒንጊ ይምርኩሱ። ክልተ ደረጃታት ዘሎዎ ዓቕን ፍራኪኒንጊ ኣሎ። እቲ ቀዳማይ፣ ትሑት ደረጃ ፍራኪኒንጊ እዩ። እዚ ደረጃ፣ ኣብ ገዛና ንመብራህቲ፣ ንሞጎን፣ ተለሽኻን፣ ወ.ዘ.ተ. ንሞቀመሉ፣ ካብ 50 ክሳብ 60 ህርትዝ ሓደ ኣብነት ናይዚ እዩ። ካብዚ ደረጃ ፍራኪኒንጊ ዝዓቢ ኸኣ ልዑል ደረጃ ፍራኪኒንጊ ዘሎዎ ንብሎ። ኣብዞም ክልተ ደረጃታት ፍራኪኒንጊ ዝርከብ ሳዕቤን ኤለክትሮኒክስ ይፈላለዩ። ብትሑት ደረጃ ፍራኪኒንጊ ዘሎዎ፣ ኤለክትሮኒክስ ዝተሓዘ ሰብ ካብቲ ብልዑል ደረጃ ፍራኪኒንጊ ዘሎዎ ኤለክትሮኒክስ ዝተታሕዘ ካልእ ሰብ ዝያዳ ይገዳእ። ብኸልእ ኣበሃህላ፣ ትሑት ደረጃ ፍራኪኒንጊ (50-60 ህርትዝ) ዘሎዎ ኤለክትሮኒክስ ዝያዳ ሓደገኛ እዩ።

ኩሉ ብባተሪ እንጥቀመሉ - ከም ላምፓዲና ዝእመሰሉ ከኣ ብዘይ ተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ (DC) ይሰርሑ። ዘይተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ኩሉ ሳዕ ሓደ ዓቕን ኣሎዎም። ንኣብነት፣ +5V እንተ ኹይኑ፣ ኣብ ሓንቲ መሰመር ኩሉ ሳዕ ውሑንጎይ። ተቐያይሪ እንተ ኹይኑ ግን ካብ +5 ክሳብ -5V ይቐያየር። ኣብ ተመሳሳሊ ደረጃ ሾልቲጅን ኣምፕርን ብዞም ክልተ መልክዓት ዝተሓዘ ሰብ ዝተፈላለዩ ተመክሮ ይህሉዎ። እቲ ብተቐያይሪ ዋሕዚ ዝሰርሕ መሰመር ዝተሓዘ ሰብ ካብ 3 ክሳብ 5 ዕጽፊ ዝያዳ ናይቲ ሓደ ሓደገኛ ይኸውን። ብዘይተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ዝተሓዘ ሰብ ዝበዘሕ ጊዜ ዝሓሸ ናይ ምድሓን ዕድል ኣሎዎም። እዚ ዓይነት ምንጫ ኤለክትሮኒክስ ዝበዘሐ እዋን ነቲ ዝሕዞ ሰብ ተዘዘታ ጥራይ ይገብረሉ። ካብቲ ኤለክትሮኒክስ ከም ዝርሕቕ ድማ ይገብር። ብተወሳኺ፣ ክሳብ ጭዋዳታት ልቢ ዝበጽሕ ኤለክትሮኒክስ ዝተታሕዘ ሰብ ኣብዞም ክልተ መልክዓት ዝተፈላለዩ ዕድል ኣሎዎም። እቲ ብዘይተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ዝተሓዘ ሰብ ዝበጽሕ ልቡ ቀልጠፋ ናብ ንቡር ህርመታ ክትምለስ ኣይከኣልን። ሓካይም ናይ ልቢ መጥላሕቲ ክገብሩ እንክለው፣ ነቲ ብተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ ክፍጠር ዝኽእል ዘይንቡር ህርመት ልቢ፣ ዘይተቐያይሪ ዋሕዚ ኤለክትሮኒክስ እትህብ መሳርሒት (defibrillator) ብምጥቃም የምክኑዎ።

መም. ኮኸብ መሓረፍ

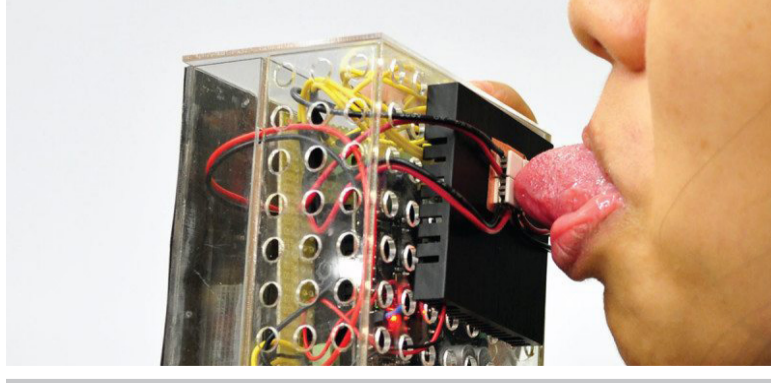
ብዘይካ ስኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረት ኣብ
ቁ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምሰንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእ-ብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋ-ኣለም የማነ
ቁ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቲና ኤፍሬም
ትንሱእ ፍሰሃዩ
ሳምራዊት ሃብተ

ምዘርጋሕ ጋዜጣ
ቁ.ስ.200454-07121322
ምልክታ
ቁ.ስ 125013 - ቁ.ሳ.ጸ 1284

ጥቕሲ
እ ሰሙን ዚ

“ብመትከል ደው ትብሉሉ እንተ ዘይብልካ፣ ብዘኸነ ወዳቺ ኢኻ።”
- Malcolm X

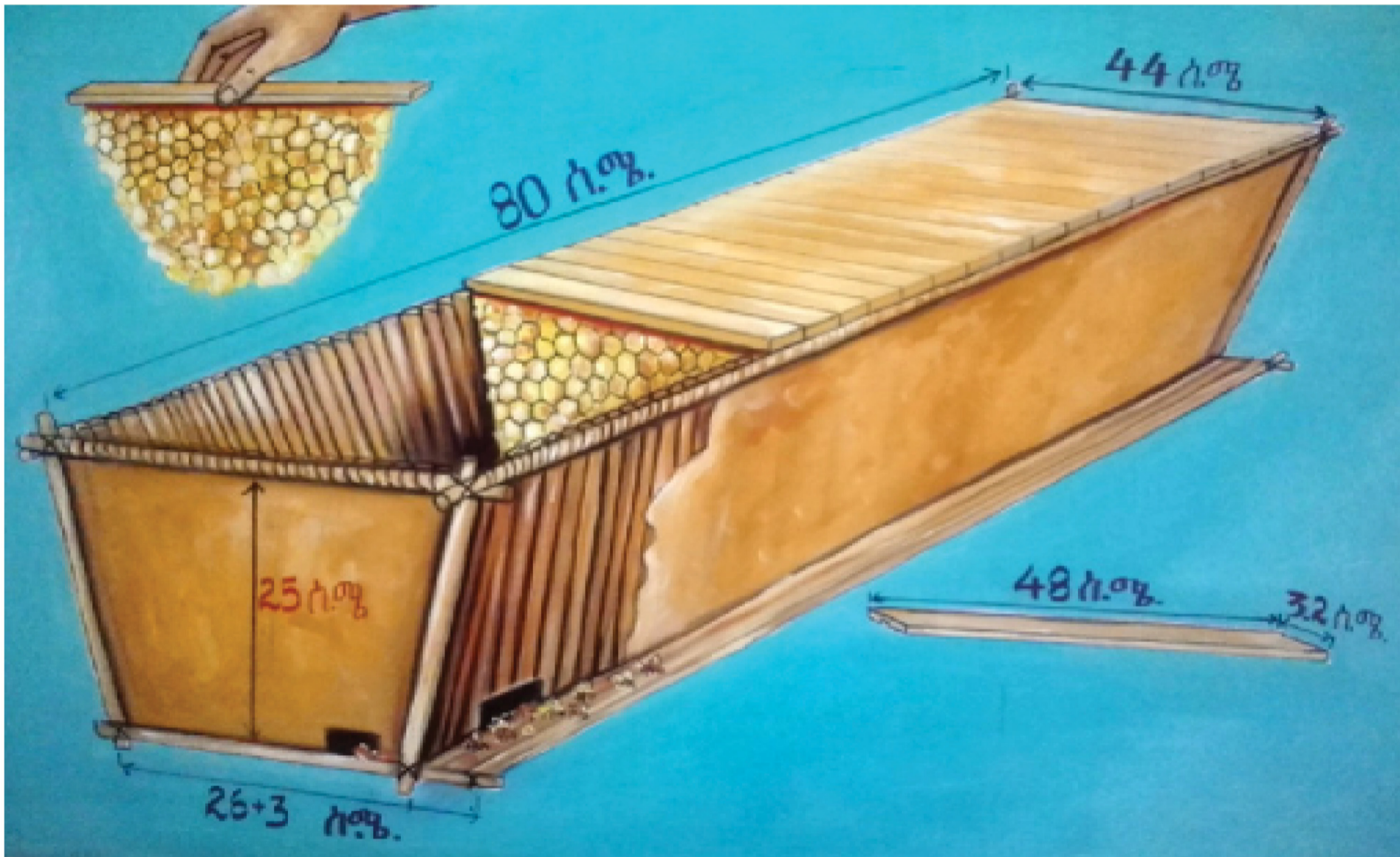
ንጥምህርቲ፣ ምህዞ፣ ርኽበትን ሓፈገዊ ህያወትን ዝገብሩ ጥቕሲ

ግልጽ ገጽ

ናጽነት ደስባ - ሓባን ገብረአምላክ - ሰምራዊት መለስ

ሃገረ ኤርትራ ሚኒስትሪ ሕርሻ ጋብላዊ ቆፎ ምንጩ ዘላቂ ቀረብ መዓር

ጋብላዊ ቆፎ፡

- ኣብ ሓጺር እዋን ንኹሉ ህዝቢ ከዕግብ ዝክእል መዓር ኣብ ምፍራይ ወሳኒ ተራ ዝጸወት ዓይነት ቆፎ'ዩ
- ኣብ ከባቢና ካብ ዝርከቡ ጥረ ነገራት ከም ዒባ፣ ምሩጽ ሓመድ፣ ሻምብቆ፣ ላኻ፣ ወዘተ ብቐለሉ ይሰራሕ
- ካብ ባህርያዊ ነገራት ዝተሰርሐ ብምዃን፣ ብኣናህብ ኣዝዩ ፍቱው ዓይነት ቆፎ እዩ
- ኣብ ንጥፈታት ምርባሕ ንህቢ ክሳተፍ ንዝደለ ዝኹነ ሰብ፣ ኣብ ሓጺር እዋን ዝደለዩ ብዘሓ ቆፎ ሰሪሑ፣ ዕስለ ከራብሕን ቀጻልነቱ ከውሕስን የክእል
- ርቡሕ ምህርቲ መዓር ከተፍሪ የክእል።

ስለዘ፣ ኩሉ ኣብ ምርባሕ ንህቢ ክሳተፍ ዝደለ ሰብ፣ ኣብ ከባቢኡ ናብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ሕርሻ ብምኻድ፣ ሓበሬታ ኣገባብ ኣሰራርሓ ናይዚ ቆፎ ክወስድ ይከኣል።

ጋብላዊ ቆፎ ብምስራሕ፣ ኣብ ሓጺር እዋን፣ ምህርቲ መዓር ነውሕስ!

ውሑስን መኣዛውን መግቢ ንኹሉ፣ ኣብ ኩሉ!

ዳህሰስን ምርምርን

ዮርዳኖስ ጸጋይ

አብ ሃገረ ማዳገብ ዝርቡ ተመራመርቲ ገሳይ ባህሪ (ገልጻ) ተጠቒሞ መሳርሒ ክኖሩ ባህሪ ካልን ክውዕል ዝኾነል ቁርቡ-መሳል ገሃረ ሃገር ከምዘርሒ ተሓቢሩ።

በህን ገደርቲ ክጸውር ዝኾነል ፕሮጀክት ውሑድ ማይ ዝጠልቡ ዝኾነ ክኾንን ጸረ-ባልገን ዘደልዮ ዓይነት ተክል እዩ። በህን-ጠብሒ ካርባን-ዳይኦክሳይድ ክሕብ ስለዝኾነል ኣብ ምውሓድ ዓላማዊ ዋጋ ተራ ከምዘለዎ ክኣሊታት ስብኣሊ ማይ ርገልጸ።

ገሳይ ባህሪ: ኣብ ምስራሕ ኣልባሳት ደውዕል

እዞም ተመራመርቲ መጀመርያ ነቲ ዝነበረ ገሳይ ባህሪ ኣጸርፎ ምንጭታዎምን ኣብ ጸሓይ ኣጸርፎም። ብድሕሩ ነቲ ኣብ ዝኾነ ገሳይ ባህሪ ዝርከቦም ጸሕጊ ናብ ፈሳሲ ብምልዎ፣ ንዝተፈለገ ዓይነት ክኖሩ ባህሪን ባርሳን መሳርሒ ዘበልግል ተራር ተግጻጻሪ ተመጣጠኑ ሃገር ከምዘርሒ ከምዘኾነል ገለጸዎ። ኣብ ክፍሊ-ወገኖ ስለሆኑ ከሎ-ግራም ገሳይ ባህሪ ከኣ ተርብዒት ማይ መሳርሒ ኣልባሳት ከምዘፈሪ

ኣብርም ኣለው።

ዝገ. ንምስራሕ ብርን ጸሓይን ባርሳዊ ሕብርን ጥራይ ስለዘይሉ፣ ኣብ ብዙህ ኣገሳይ ዝኾነ ኣሊታዊ ሳብን ከምዘይብሉ ስራሕቲ ይገልጻ። እዚ ተግባር ዓይነት ገሃረ ሃገር ቀልጠፉ ክረህኑ ዘይክእልን ኣብ ጥቕሚ ወጻኢ ምስ ዝኾነ ከኣ ቀልጠፉ ስለዝኾነዎም ከም ኣማራጺ እቲ ኣብ ቁርቡ እንሰታት ክሰራሕ ዝገንኦ ኣልባሳት ኮይኑ ኣብ ጥቕሚ ክውዕል

ከምዘኾነል ስራሕቲ ኣብ መውጫታ ኣመልኪቶም።

ሱካቕ ኣብ ምፍቀስ 'ሕማም ምድራቕ ዓይን' ኣድማዕነት ከምዘለዎ ተገለጹ

ኣብ ቻይና ኣብ ዝተኾደ መጽናዕታዊ ሪፖርት ሱካቕ ኣብ ምፍቀስ ምልክታት ሕማም ምድራቕ ዓይን (Dry eye disease) ኣድማዕነት ከምዘለዎ ተሓቢሩ።

ሕማም ምድራቕ ዓይን ሱካቕ ምቕያሕን ምቕጣብን ዝኣመሰሉ ምልክታት ዘለዎ ሕጻናት ጸጋይ ጸጋይ።

ኣብዚ ሕጻን እዞን 360 ማልዮን ሰባ። በዚ ጸጋይ ዓይን ተጠቒሞ ይርብዖ።

ሱካቕ ኣብ ምጥቃል ወጥሪ ኣጻምር ሕጻናት ከምድራቕ ዓይን ኣብ ምፍቀስ ስርዓት ተጸብርቦት ኣድማዕነት ከምዘለዎ ይገለጻ። ብዘይኸይ ሱካቕ ከም ሓደ ኣብ ኣገዳዥ ፍወሳ ጸጋይ ኣጻምር፣ ሕማም

መጽኢን ሕማም ሕርን ኮይኑ ከበልግል ከምዘኾነል ብክኣሊታት ይሕበር።

እዚ መጽናዕቲ ኣብ ከባቢ 300 እዚ ጸጋይ ዓይን ዘለዎም ሰባት እዩ ተኻይዖ። ኣብቲ ዝተረኸበ ወጽኢት ኮኔ እዩም ዝህከቱ ዘበሩ ተኻፍቲ ልክብ ከም-ቶም መድኻሕት ሕማም ምድራቕ ዓይን ኣብ

ዓይንም ዘገገቡ ዝበሩ ተኻፍቲ ኣይኖሩም ምልክታት ክመዳብ ስራሕቲ ዘውጥሩ ዝበሩ ተኻፍቲ ኣብ

ከምዘኾነል ተሓቢሩ። ብዘውገኑ እዩም ሱካቕ ዘውጥሩ ዝበሩ ተኻፍቲ ኣብ

ኣይኖሩም ምልክታት ክመዳብ ስራሕቲ ዘውጥሩ ዝበሩ ተኻፍቲ ኣብ ኣራጃዊ ጥባይ ኣዲናቶምን ኣጻምርምን እውታዊ ስውጢ ከምዘረገጹ ተገለጹ።

ኣይኖሩም እቲ መጽናዕቲ ኣብ መውጫታ ሱካቕ ሓደ ኣብ-ቶም ኣብ ዝገ ኮይኑ ከተኣይዶም ዝኾኑ ዋጋ ዘይክፈሉም ብዘሕ ጥባይ ሪፖርት ዝርገም ኣገዳዥ ፍወሳ ሕማም ምድራቕ ዓይን ምድራቕ ብምጻር ሰባት ከዘውጥሩ መኸርም።

ቅራፍ ባናና: ልዑል ማዕድናዊ ትሕዝቶ ይርከቦ

ቅራፍ ባናና ኣንታጸጎን ጥሒጽን ዝርቡ ሓርጾ ልዑል ማዕድናዊ ትሕዝቶ ከምዘርከቦ ኣብ ሓደ ሓዳሽ መጽናዕታዊ ጸሓፍ ተሓቢሩ።

ኣይኖሩም እቲ መጽናዕቲ ቅራፍ ባናና ኣጸርፎ ኣንታጸጎን ብምጥቃል ናብ ሓርጾ ክልወጥ ከምዘኾነል ኣብርም ኣለው። እዚ ብዘለዎ ጥባይ ኣብ ፍርድ ስርዓይ ዝበሉ ኮይኑ ተረኸቡ ዘሎ ሓርጾ ፕሮጀክት ውሑድ ምድራቕ እዩ ብክኣሊታት

መጠኑ ዝበሉ ዘሎ። ትሕዝቶ ጸሕፊ ማዕድናዊ ፖሊሲምን ከምዘለዎ ዝገለጸ ዘሎ ቅራፍ ባናና ሕማም መጽኢ ክኣሊታል ዝኾነል ባህሪ ጸረ-ምራሕ ከምዘውገን ከኣ ተሓቢሩ ኣለው።

ኣብዚ መጽናዕታዊ ጸሓፍ በዚ ቅራፍ ዝተሰርሐ ብኾነት ኣገደ ተረርን ሓምዳይ ሕብርን ዘለዎ ከምዘኾነውን ብምጥቃል ክትጥቀሙ ከላኻ ምስ ካልእ ዓይነት ሓርጾ ሓዳሽ ምጥቃል ነቲ ዝተሰርሐ መጠኑ ዝይዩ ሕውዳት ከምዘኾኑ ተገለጹ ኣለው። ብዘይኸይ ሓርጾ ቅራፍ ባናና ባህሪታት ጸረ-ምራሕን ጸረ-ታህዳሪምን ስለዘውገን ኣብዚ ሓርጾ ዝተሰርሐ ብኾነት ከኣ ሕብርቲ ከይተሰርሐ ሃይሕ ከምዘኣክስ ተሓቢሩ።

እዚ ምስራሕ ባህሪ ሕብርቲ ፓህታ ክውዕል ዝኾነል ሓርጾ ከም ባርሳዊ ሕብር ዝተፈለገ መጥቀሳት ኮይኑ ከበልግል ከምዘኾነል እዩ ዝገለጸ ዘሎ። ኣብ 2016 ፕቕራፍ ባናና ኣመልኪቲ ኣብ ዝተኾደ መጽናዕቲ ሕብርቲ ምጥቃል ኣብ እተሰርሐ ግዜ ኣብ ጠቕላላ ሓርጾ ነቲ 10 ማእታዊት ብሓርጾ ቅራፍ ባናና ምስ ትካካይ ንትሕዝቶ እቲ ሕብርቲ ብፍርቲ ኣርገሃይራይትን ስብኣን ከምዘውገን ተፈለጠ።

ኣብ ጠቕላላ ክበይት ባናና እቲ 40 ማእታዊት ቅራፍ እዩ። ዝገ. ቅራፍ ናብ ሓርጾ ምልዎ ከኣ ብዘይነቲ ንትሕዝቶ ዝሆ ማዕድናዊ ትሕዝቶ ኣብ ምጥቃል ናይ መጠኑ ጉዳዮውን ኣድማዒ ምድራቕ ኣይኖሩም እቲ መጽናዕቲ ይገልጻ።

ኣብዚ መጽናዕታዊ ጸሓፍ በዚ ቅራፍ ዝተሰርሐ ብኾነት ኣገደ ተረርን ሓምዳይ ሕብርን ዘለዎ ከምዘኾነውን ብምጥቃል ክትጥቀሙ ከላኻ ምስ ካልእ ዓይነት ሓርጾ ሓዳሽ ምጥቃል ነቲ ዝተሰርሐ መጠኑ ዝይዩ ሕውዳት ከምዘኾኑ ተገለጹ ኣለው። ብዘይኸይ ሓርጾ ቅራፍ ባናና ባህሪታት ጸረ-ምራሕን ጸረ-ታህዳሪምን ስለዘውገን ኣብዚ ሓርጾ ዝተሰርሐ ብኾነት ከኣ ሕብርቲ ከይተሰርሐ ሃይሕ ከምዘኣክስ ተሓቢሩ።

ኣብ መጻኢ ዓለም ተጠቃምነቲ እናገኘ ዝመጸእ ዘሎ መጽናዕቲ ፍርድቲ ኣብ ቁልዑ ቅልጠፍ ግርዝውና ብምጥቃል ምስ ዓይን ብሕማም ሕርጻ ጸጋይ ልቢን መጽኢ ጠብን ክጥቅቡ ዘለዎም ተኻኢሎ ከምዘልዕሎ ሰብ ሞያ ጥባይ ይሕከዩ።

ኣብ መውጫታ እዩም ተመራመርቲ ወላዲ ዝገ. ዝተረኸበ መጽናዕታዊ ሓሰታ ተገዳሪም ኣዋልድ ይቆም

ሻሂ ወይ ቡን ምስታይ: ንጥዕና ልቢ ጠቓሚ ምዃኑ ተሓቢሩ

ብጽይናውያን ሕድሮናውያን ተመራመርቲ ኣብ ዝተኾደ መጽናዕቲ መጽኢታዊ ቡን ወይ ሻሂ ምስታይ ንጥዕና ልቢ ጸብቕ ከምዘኾነ ተሓቢሩ። እዚ ኣብ 300 ሺሕ ዝበሉ ወላኪታታትን ን11 ዓመታት ዝተሰርሐ መጽናዕቲ ትሕዝቶ ካይኖሩ ዘለዎም ዓይነታት መስተ ምስታይ ምስ ምጥቃል ተኻኢሎ ምጥቃል ዝተፈለገ ጸጋይ ልቢ ማእት ወቕታ፣ ጸቕጢ ደም ሕማም ሕርን ሕማም ልብን ከምዘተኣኣዘ እዩ ክፍለጥ ተኻኢሎ ዘሎ። መጽኢታዊ ክሰብ ስለሆኑ ከላይ ቡን ወይ ከኣ ክሰብ ሓምቲት ከላይ ሻሂ ዝሰብቶ ሰባት፣ በዞም ዝተሰርሐ ጸጋይ ልቢ ክጥቅቡ ዘለዎም ተኻኢሎ ብዘ0 ማእታዊት ዝበሉ ምዃኑ እዩም ተመራመርቲ ኣብርም ኣለው። ዝተፈለገ ሕማም ኣብ ዘለዎም ሰባት እዩም ምልእ ጥባይ ዘለዎም ኣብ ሻሂን ቡንን ዝይዩ ጥባይ ሪፖርት ክረኽቡ ከምዘኾነል ደግ ወሲኹም ኣገደርም።

ኣቶዲሙ ኣብ ዝተኾደ መጽናዕቲ ቡን ምስታይ ምስ ምህው ዝተመዳብ ጥባይ ልብን መስተን ከምዘተኣኣዘ እዩ ክሕበር ጸሕፊ። ኣብዚ ናይ ሕጻን መጽናዕቲ ኮኔ ቡን ወይ ሻሂ ዝሰብቶ ሰባት ኣብ-ቶም ጠቕላላም ዘይሰብቶ ዝኾነ ጥባይ ልቢ

ከምዘለዎም ተሓቢሩ። ኣብዞም ትሕዝቶ ካይኖሩ ዘለዎም መስተ ዘውጥሩ ሰባት ኣብ ዝተኾደ ናይ ደም መርመራ ኮኔ ኣብ ደግም ዝርቡ ግዳን ሕር ብምልእ ክጥቅቡ ከሎ። ትሕት ግዳን ኮላክሮል ከምዘለዎም እውን ክፍለጥ ተኻኢሎ ኣለው።

እዩም ተመራመርቲ ኣብ መጽኢቲ

ኣብ ፍርድቲ መመላኸቲ ዝርከቡ ባህሪ: ግርዝውና የቀላጥፍ'ዩ ተባሂሉ

ኣብ ኣመሪካ ኣብ ዝተኾደ መጽናዕቲ ኣብ ዝተፈለገ መጽናዕቲ ጨና፣ መጽኢታዊ ፍርድቲን ሕምናን ዝርከቡ ባህሪ ኣብ ምቕልጥፍ ግርዝውና ጸልፎ ከምዘለዎ ተሓቢሩ።

ኣብዚ ዝተሰርሐ ዓርብታትን ዓመታትን ጀሚሩ ኣብ መጻኢ ዓለም ዝርከቡ ቁልዑ ብፍላይ ከኣ ደቂ-ኣጸጎን ቅልጠፍ ምልክታት ግርዝውና ከርጸዮ ከምዘጀመሩ ይሕበር። ግርዝውና ሞላኻ ብጽኑ ማእከሪ ቁጠባዊ ደረጃ፣ ኣመጋጥቤ ዓለትን ክረገጹ ኣብ ዘይግዘኡ ቀልጠፍ ክመጽእ ዝኾነል እንተኾነ እዚ ኣብ መጻኢ ዓለም ብፍላይ ኣብ ደቂ-ኣጸጎን ዝተረገፍ ግርዝውና ግን ብጽኑ ረጅሐ ከምዘሰብ እዩም ክኣሊታት ዝተፈለገ ዓውዲ ከምዃኑ ጸሕፊዎ።

እዞም ኣመሪካውያን ተመራመርቲ ኮኔ ገለ ኣብ-ቶም ኣብ መጽናዕቲ ጨና፣

መጽኢታዊ ፍርድታትን ሕምናን ዝርከቡ ኮሚሳት ክኖሩ ኣብቲ ሕጻን-ታህዳሪ ዝበል ክፍል ሓንገል ዝርከቡ ምስ ገሃራት ስርዓት ፍርድታትን ዝተኣኣዙ መስተ ጥባይታት ብምጥቃል ቅልጠፍ ግርዝውና ከምዘሰብ ኣረጋጊጸዎ። ኣብቲ ኣብ ቤተ-ምርምር ዘዩደም መጽናዕቲ ኣብ መጽናዕቲ ጨና ደቂ-ተግባራትን ዝርከቡ 'መስተ' ዝበል ባህሪ ሓደ ኣብ-ቶም ክሰብ ሕጻን ተለልዮም ዘለው ቅልጠፍ ግርዝውና

ዘሰቡ ባህሪታት ምዃኑ ተገለጹ ኣለው። ኣብ መጻኢ ዓለም ተጠቃምነቲ እናገኘ ዝመጸእ ዘሎ መጽናዕቲ ፍርድቲ ኣብ ቁልዑ ቅልጠፍ ግርዝውና ብምጥቃል ምስ ዓይን ብሕማም ሕርጻ ጸጋይ ልቢን መጽኢ ጠብን ክጥቅቡ ዘለዎም ተኻኢሎ ከምዘልዕሎ ሰብ ሞያ ጥባይ ይሕከዩ።

ኣብ መውጫታ እዩም ተመራመርቲ ወላዲ ዝገ. ዝተረኸበ መጽናዕታዊ ሓሰታ ተገዳሪም ኣዋልድ ይቆም

ኣብ ዘይዕድመኡን ዝተፈለገ መጽናዕቲ ኣብ ምጥቃል ክኾነልዎን ንመስጸቢ ሰባት ዝጥቀሙ ሕምና መላላሲ ቁርቡን ሻምግን ከኣ ጨና ዘይብሉ ክኾነውን ተግባራዊም።

ሰባት ከላይ ቡን ምስታይ ምስ ምጥቃል ተኻኢሎ ምጥቃል ሕማም ካልይ ዓይነት ሕርን ጸጋይ ልብን ከምዘተኣኣዘ ጠቓሚ ኣለው። ወሲኹም ሰባታዊ ሓምቲት ከላይ ሻሂ ምስታይ ኮኔ ሕማም ካልይ ዓይነት ሕር ናብ ጸጋይ ልብን ወቕታ ክምዕብል ዘሎ ተኻኢሎ ከምዘኾነል ገለጸዎ።

ኣብ መውጫታ ኣብዚ ኣርገሳት ሰባት ዝበል መጽናዕቲ ምክሮ ደረጃ ምዃኑ ክወሰዱ ዘይብሎም ሰባት ግን ቡን ወይ ሻሂ ክሰብቶ ከምዘይብሎም ኣገደርም።

